

22 Μαΐου, 1989

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΜΠΑΚΑΣ,

Αιτητής,

v.

ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση,

(Υπόθεση Αρ. 910/87)

Αίτηση Ακυρώσεως — Πρωτοδική — Αντεπάγγελτη εξέταση μη προβληθέντων λόγων ακυρώσεως — Εν όψει του προσβαλλόμενου γενικού λόγου για "υπέμβαση ή καταχώρηση εξουσίας" και της φήσεως του εξεταστικού συστήματος δίδεται καταφατική απάντηση.

5

Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου — Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου — Προαγωγές — Παράλειψη καταγραφής απόψεων Διευθυντή και Διευθυντών Υπηρεσιών, που λήφθηκαν υπόψη — Λόγοι ακυρώσεως Γαβριηλίδης v. Α.Η.Κ. (1989) 3 Α.Α.Δ. 585 υιοθετήθηκε.

10

Στην υπόθεση αυτή το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε τους προβληθέντες λόγους ακυρώσεως (παράλειψη δέουσας έρευνας και έκδηλη υπεροχή αυτοίντος), *αλλά* με βάση το σχετικό, που προκύπτει από το πρώτο από τα πιο πάνω περιληπτικά σημειώματα, προχώρησε στην

15

αντεπάγγελτη εξέταση *άλλου* νομικού λόγου ακυρότητας, ο οποίος φαίνεται μαζί με το πραγματικό του υπόβαθρο στο δεύτερο από τα πιο πάνω περιληπτικά σημειώματα.

20

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς διαταγή για έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Σταύρου και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 1023.

Γαβριηλίδης ν. Α.Η.Κ. (1989) 3 Α.Α.Δ. 585.

5

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον του διορισμού των ενδιαφερομένων μερών στη θέση του Επιστάτη Βάρδιας στο Τμήμα Λειτουργίας της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

10

Α. Παπαφιλίππου, για τον αιτητή.

Γ. Κακογιάννης, για τους καθ' ων η αίτηση.

15

Σ. Πούγιουρος, για τα ενδιαφερόμενα μέρη.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Το θέμα της προσφυγής είναι η εγκυρότητα του διορισμού των Λουκά Φλουρή και Ανδρέα Θεοδωρίδη, ενδιαφερομένων προσώπων στη θέση Επιστάτη Βάρδιας στο Τμήμα Λειτουργίας της Αρχής Ηλεκτρισμού. Με την προσφυγή του ο αιτητής επιδιώκει την ακύρωση της πράξης για δυο βασικά λόγους:-

20

(α) Έλλειψη επαρκούς έρευνας, και

25

(β) υπέρβαση και/ή κατάχρηση εξουσίας που προκύπτει από την παραγνώριση της υπέρτερης αξίας, των προσόντων και της αρχαιότητας του αιτητή, όπως και της βαθμολογίας και της προτεραιότητάς του για διορισμό.

30

Τα γεγονότα που τέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου καταδεικνύουν ότι η επίδικη πράξη λήφθηκε μετά τη συμπλήρωση της διαδικασίας που προβλέπουν οι Κανονισμοί της Αρχής.* Η ύπαρξη των κενών θέσεων γνωστοποιήθηκε από τον Πρόεδρο της Μεικτής Συμβουλευτικής Επιτροπής Επιλογής διά προαγωγάς του γραφειακού και τεχνικού προσωπικού. Στη γνωστοποίηση επισυνάπτεται κατάλογος των υποψηφίων

35

* (Οι Περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Οροι Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 1986. Κ.Δ.Π. 23/86).

για προαγωγή που είχαν τα προσόντα, όπως και οι εισηγήσεις της Επιτροπής για τους επικρατεστέρους. Ως επικρατέστεροι κατονομάζονται πέντε υποψήφιοι, μεταξύ των οποίων ήταν ο αιτητής και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Στην ίδια έκθεση σημειώνεται η διαφω-
 5 φωνία ενός των μελών της Επιτροπής του κ. Καραβά, ως προς την ύπαρξη των κενών θέσεων και η εισήγησή του σε περίπτωση που θα επικρατούσε η αντίθετη γνώμη για το διορισμό του αιτητή και ενός άλλου υποψήφιου του κ. Ι. Δημητρίου. Ακολούθησε η έκθεση της Συμβουλευτικής Υπεπιτροπής της Αρχής για θέματα προσωπικού στην οποία γίνεται αξιολόγηση των προσόντων των υποψηφίων και εισήγηση για την προαγωγή των ενδιαφερομένων ως των καταλληλοτέρων για διορισμό. Οι επιφυλάξεις του κ. Καραβά καταγράφηκαν, όπως και η συμφωνία με αυτές δυο μελών της Συμβουλευτικής Υπεπιτροπής, συγκεκριμένα των
 10 κ.κ. Σολομωνίδη και Πασιουλή.

Τελος, στις 16/10/87, το Συμβούλιο της Αρχής, αφού εξέτασε τα ενώπιόν του στοιχεία και καθοδηγούμενο από τα κριτήρια που καθορίζει ο Κ. 23(2) των σχετικών Κανονισμών για την αξιολόγηση των υποψηφίων για σκοπούς προαγωγής, επέλεξε τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους διόρισε στις δυο κενές θέσεις. Ο Κ. 23(2) προβλέπει ότι οι προαγωγές αποφασίζονται με βάση την πείρα, την αξία, την ικανότητα και την αρχαιότητα των υποψηφίων, με την εξής επιφύλαξη: “Νοείται ότι η σειρά εν τη οποία
 20 τα κριτήρια ταύτα (τα οποία εν τοις παρούσι κανονισμοίς αναφέρονται ως “τα παραδεδεγμένα κριτήρια”) αναφέρονται ανωτέρω, ουδόλως καθορίζει ή υποδηλοί ιεράρχησιν, αξιολόγησιν ή υπερτέρωσαν βαρύτητα οιαδήποτε των ως άνω κριτηρίων έναντι ετέρου.”

Οι καθ’ ων η αίτηση και τα ενδιαφερόμενα μέρη υποστήριξαν ότι η έρευνα που έγινε ήταν ενδεδειγμένη και καθόλα περιεκτική, ισχυρισμός που τεκμηριώνεται από τα στοιχεία που έχουν τεθεί ενώπιον του Δικαστηρίου. Οι φάκελοι των υποψηφίων, οι υπηρεσιακές τους εκθέσεις και, γενικότερα, το σύνολο της σταδιοδρομίας τους τέθηκαν ενώπιον της Αρχής και συνεκτιμήθηκαν βάσει των κριτηρίων για την προαγωγή των μελών του προσωπικού. Ο ισχυρισμός περί του αντιθέτου που έχει προβληθεί από τον αιτητή δεν έχει αποδειχθεί. Συνεπώς η έρευνα που διεξήγαγε
 35 η Αρχή δε στοιχειοθετεί λόγο για ακύρωση της απόφασης.

Ο άλλος λόγος για τον οποίο επιζητείται η ακύρωση της από-

φρασης αφορά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της Αρχής. Σύμφωνα με τον αιτητή η Αρχή άσκησε τη διακριτική της ευχέρεια με τρόπο πλημμελή, παραγνωρίζοντας την υπεροχή του σε αξία και αρχαιότητα.

5

Προκύπτει από τα στοιχεία της υπόθεσης ότι ο αιτητής ήταν αρχαιότερος στην υπηρεσία από τους ενδιαφερομένους για περισσότερο από ένα χρόνο (1/7/81 έναντι 1/8/72). Στον τομέα της αξίας, όπως διαφαίνεται μέσα από τις υπηρεσιακές εκθέσεις, δεν υπήρχε ουσιαστική διαφορά μεταξύ τους, αξιολογώντας το σύνολο της σταδιοδρομίας τους. Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι η τελευταία υπηρεσιακή έκθεση για τον αιτητή για την περίοδο 1986-87 τον φέρει να υπερέχει ελαφρά των ενδιαφερομένων προσώπων, ιδιαίτερα στον τομέα της ποιότητας εργασίας. Θέση των ενδιαφερομένων είναι ότι υπερείχαν στον τομέα των ακαδημαϊκών προσόντων, ισχυρισμός που ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, όπως προκύπτει από τους φακέλους των υποψηφίων. Βεβαίως, η Αρχή είναι σε μοναδική θέση να αξιολογήσει την πείρα των υποψηφίων που τίθεται από τον Κ. 23(2) ως ανεξάρτητο στοιχείο κρίσεως των υποψηφίων, προφανώς λόγω της σημασίας του παράγοντα "πείρα" στη διεκπεραίωση του έργου της Αρχής στους διάφορους τομείς. Δεν έχει προβληθεί κανένας ισχυρισμός ότι ο αιτητής υπερείχε καταφανώς των ενδιαφερομένων ή οποιωνδήποτε από αυτούς, ούτε θα μπορούσε να ειπωθεί τέτοια εισήγηση λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά στοιχεία των τριών ενδιαφερομένων μερών. Κατάληξη ότι η επιλογή των ενδιαφερομένων μερών ήταν μέσα στα πλαίσια της διακριτικής ευχέρειας της Αρχής.

10

15

20

25

Έχω εξαντλήσει την εξέταση των συγκεκριμένων λόγων που έχει επικαλεσθεί ο αιτητής στην προσφυγή του για την ακύρωση της απόφασης. Δεν υπάρχει συγκεκριμένος ισχυρισμός ότι η αιτιολογία της απόφασης πάσχει ή ότι στην εκτέλεση του διοικητικού της έργου η Αρχή παρέλειψε να συμμορφωθεί με τους κανόνες της χρηστής διοίκησης, ιδιαίτερα εκείνων που αφορούν την τήρηση των πρακτικών. Παράλειψη, αφετέρου, του σχετικού διοικητικού οργάνου να συμμορφωθεί με τους κανόνες της χρηστής διοίκησης, στοιχειοθετεί κατάχρηση εξουσίας. Οι διοικητικές εξουσίες πρέπει να ασκούνται σύννομα βάσει των κανόνων της χρηστής διοίκησης, ένας από τους οποίους επιβάλλει την τήρηση πρακτικών τέτοιας μορφής και περιεχομένου που να καθιστούν ευχερή το δικαστικό έλεγχο.

30

35

40

Το πρώτο ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι κατά πόσο είναι επιτρεπτό στα πλαίσια αυτής της προσφυγής, λαμβάνοντας υπόψη τους συγκεκριμένους λόγους που έχει επικαλεσθεί ο αιτητής, να εξετάσω παραλείψεις της Διοίκησης, άλλες από εκείνες που έχουν καθορισθεί. Η απάντηση στην οποία καταλήγω είναι καταφατική, με βάση -

(α) το γενικότερο λόγο που προβάλλεται για ακύρωση, δηλαδή την υπέρβαση ή την κατάχρηση εξουσίας, και

(β) τον εξεταστικό χαρακτήρα της διαδικασίας βάσει του άρθρου 146 που αποβλέπει στη διασφάλιση της νομιμότητας στην άσκηση των διοικητικών αρμοδιοτήτων.

Τον ερευνητικό χαρακτήρα της δικαιοδοσίας, τη μορφή και την έκταση της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, βάσει του άρθρου 146, είχα πρόσφατα την ευκαιρία να επισημάνω στην απόφασή μου στην υπόθεση **Σταύρου και Άλλος ν. Δημοκρατίας** (1989) 3 Α.Α.Δ. 1023.

Στο πρακτικό της Αρχής, όπως και στη γνωμάτευση της Συμβουλευτικής Επιτροπής που προηγήθηκε, καταγράφεται στο σκεπτικό των συστάσεων, και της απόφασης στην περίπτωση της Αρχής, ότι λήφθηκαν, μεταξύ άλλων, οι απόψεις του Διευθυντή και "... όπου κατά την κρίση της εθεώρησε αναγκαίο," (όκουσε) "τις απόψεις Διευθυντών Υπηρεσιών της Αρχής .....". Ούτε οι απόψεις του Διευθυντή καταγράφονται, ούτε εκείνες των Διευθυντών των Υπηρεσιών της Αρχής, γεγονός που καθιστά αδύνατο τον δικαστικό έλεγχο και την εκτίμηση στοιχείων που λήφθηκαν υπόψη στη λήψη και διαμόρφωση της απόφασης. Το ίδιο θέμα απασχόλησε το δικαστήριο πρόσφατα στην υπόθεση **Σωκοράτης Α. Γαβριηλίδης ν. Α.Η.Κ.** (1989) 3 Α.Α.Δ. 585, στην οποία το Δικαστήριο είχε να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις παρόμοιας παράλειψης της Αρχής να καταγράψει τις απόψεις του Διευθυντή και των υπηρεσιακών παραγόντων. Το πιο κάτω απόσπασμα από την απόφαση είναι καθοριστικό για τις συνέπειες της παράλειψης και εξίσου σχετικό με την έκβαση της ενώπιόν μας προσφυγής:

"Το σκεπτικό για την επιλογή των ενδιαφερομένων μερών συνοψίζεται ως εξής:" "..... στην παράγραφο 23(2) των Κανονισμών και αφού έλαβε υπόψη τις συστάσεις και από-

ψεις της επιτροπής Επιλογής Γραφειακού και Τεχνικού Προσωπικού, του Διευθυντή και, όπου κατά την κρίση της εθεώρησε αναγκαίο, τις απόψεις Διευθυντών Υπηρεσιών της Αρχής, και τις συστάσεις και απόψεις της Συμβουλευτικής Υπεπιτροπής της Αρχής για θέματα Προσωπικού, και τις περί των υποψηφίων εμπιστευτικές εκθέσεις με πρόταση του Προεδρεύοντα και υποστήριξη του κ. Ξενοφάντος.” 5

“Είναι προδήλο ότι οι απόψεις του Διευθυντή όπως και εκείνες των Διευθυντών Υπηρεσιών της Αρχής διαδραμάτισαν αποφασιστικό ρόλο στη λήψη της επίδικης απόφασης. Οι απόψεις αυτές δεν καταγράφονται πούθενά στα πρακτικά ούτε επεξηγούνται στην απόφαση. 10

Υπό τις περιστάσεις είναι αδύνατη η άσκηση κάθε δικαστικού ελέγχου. Το περιεχόμενο των συστάσεων είναι άγνωστο· ούτε προκύπτει από τα στοιχεία που περιέχονται στους φακέλους της υπόθεσης. 15

Η νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου ρητά καθορίζει ότι όπου τα στοιχεία πάνω στα οποία βασίζεται η απόφαση δεν μπορεί να διακριβωθούν, ο δικαστικός έλεγχος είναι αδύνατος. Η ευχέρεια αναθεωρήσεως της διοικητικής πράξεως εξουδετερώνεται όταν ελλείπουν τα γεγονότα που στοιχειοθετούν την απόφαση. Όχι μόνον όπου τα ουσιαστικά στοιχεία δεν αποκαλύπτονται αλλά και όταν τα πρακτικά της αποφάσεως είναι ασαφή ως προς το υπόβαθρο της διοικητικής αποφάσεως, η απόφαση είναι και πάλι τρωτή και υπόκειται σε ακύρωση για τον λόγο ότι το δικαστήριο αποστερείται της ευχέρειας για την άσκηση δικαστικού ελέγχου. (Βλ. *Αγγελίδου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1982) 3 Α.Α.Δ. 520· *Χριστοδουλίδης και Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1986) 3 Α.Α.Δ. 1637· *Ιωαννίδης και Άλλος ν. Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου* (1988) 3 Α.Α.Δ. 1250). 20
25
30

Για τους ίδιους ακριβώς λόγους θα ακυρώσω την επίδικη απόφαση και την κηρύσσω άκυρη στην ολότητά της, βάσει του άρθρου 146.4.(β) του Συντάγματος. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα. 35

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα. 40